

LOB Docentenhandleiding – Visie, Werkwijze en Beoordeling

1. Visie & Missie

Binnen het mbo is Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) een essentieel onderdeel van de vorming van de student. De opleiding ziet LOB niet als een losstaand vak, maar als een doorlopende leerlijn waarin studenten leren nadenken over wie zij zijn, wat zij kunnen, wat zij willen en hoe zij hun toekomst vormgeven. Het doel is dat studenten zich ontwikkelen tot bewuste, zelfstandige en wendbare professionals die eigenaarschap tonen over hun leer- en loopbaan.

De missie van deze aanpak is om LOB modulair, persoonlijk en praktijkgericht te maken. Met het digitale LOB-routeformulier krijgt iedere student een eigen leerroute, afgestemd op de leerweg (BOL, BBL, versneld of maatwerk), het instroommoment en de ambities voor de toekomst. De docent of coach begeleidt dit proces, stimuleert reflectie en bewaakt de voortgang. Zo ontstaat een helder, flexibel en toetsbaar systeem dat bijdraagt aan duurzame loopbaanontwikkeling.

2. Opzet van het LOB-programma

Het LOB-programma is opgebouwd uit drie opeenvolgende fases die samen de gehele opleiding beslaan. Elke fase heeft een eigen focus, maar de vijf loopbaancompetenties lopen als rode draad door het geheel. Studenten werken aan opdrachten die aansluiten bij hun niveau en leerweg, met ruimte voor maatwerk.

De vijf loopbaancompetenties zijn:

- Kwaliteitenreflectie – Wat kan ik?
- Motievenreflectie – Wat wil ik?
- Werkexploratie – Wat past bij mij?
- Netwerken – Wie kan mij helpen?
- Loopbaansturing – Hoe geef ik richting aan mijn ontwikkeling?

De drie fases van LOB:

Startfase: De student leert zichzelf kennen, ontdekt kwaliteiten en drijfveren en zet de eerste stappen richting loopbaanoriëntatie.

Verdiepingsfase: De student onderzoekt het werkveld, bouwt een netwerk op en leert de eigen kwaliteiten te koppelen aan beroepsmogelijkheden. In deze fase wordt voortgebouwd op inzichten uit de startfase en wordt vooruitgewerkt naar de keuzes en plannen die in de eindfase centraal staan, zodat de opdrachten inhoudelijk met elkaar verbonden zijn.

Eindfase: De student reflecteert op persoonlijke groei, formuleert toekomstplannen en toont aan dat hij of zij de loopbaancompetenties beheerst.

3. Werken met het digitale LOB-routeformulier

Het digitale LOB-routeformulier is ontwikkeld om het programma flexibel en persoonlijk te maken. De student vult bij de start van de opleiding (of bij instroom) het formulier in. Daarin worden vragen gesteld over leerweg, niveau, instroommoment en toekomstplannen. Het systeem genereert vervolgens automatisch een persoonlijke LOB-route met bijbehorende opdrachten per fase.

Een overzicht van de diverse leerroutes kan gegeneerd worden met het bestand 'Overzicht LOB leerroutes en ontwikkeling.html'.

De coach bespreekt het resultaat van de routebepaling tijdens het eerste coachgesprek. Samen bepalen zij de prioriteiten en leggen zij de focus voor de rest van het jaar. Tijdens vervolggesprekken reflecteert de student op de voortgang en kiest indien nodig extra opdrachten om verdieping te tonen.

4. Rol van de coach/docent

De coach is de begeleider in het loopbaanproces van de student. Naast het monitoren van voortgang en aanwezigheid, begeleidt de coach de persoonlijke ontwikkeling en loopbaanreflectie. Belangrijke taken van de coach zijn:

- Het bespreken van de persoonlijke LOB-route en afspraken vastleggen.
- Het begeleiden bij het plannen en uitvoeren van opdrachten.
- Het stimuleren van reflectie en eigenaarschap bij de student.
- Het beoordelen van het portfolio en het voeren van het afsluitende coachgesprek.

5. Praktische uitvoering

De LOB-opdrachten worden uitgevoerd tijdens de LOB-lessen, coachmomenten en soms buiten de reguliere lestijd. Studenten worden aangemoedigd om hun ervaringen vast te leggen in hun portfolio (tekst, foto's, video's of verslagen). Voorbeelden van opdrachten buiten school zijn het bezoeken van een beroepenbeurs, het interviewen van een professional of het bijwonen van een open dag van een vervolgopleiding.

6. Beoordeling en examinering

De beoordeling van LOB bestaat uit twee onderdelen:

- Formatieve beoordeling – tijdens de opleiding wordt gekeken naar inzet, ontwikkeling en reflectievermogen.

- Summatieve beoordeling – in de eindfase toont de student in een portfolio en eindreflectie aan dat hij of zij de vijf loopbaancompetenties beheerst.

De eindbeoordeling wordt geregistreerd als 'Voldaan' of 'Niet voldaan'. Een student die onvoldoende groei of inzet heeft laten zien, krijgt de mogelijkheid om aanvullend bewijs of reflectie toe te voegen.

7. Gebruik van deze handleiding

Deze handleiding ondersteunt docenten en coaches bij het uitvoeren en beoordelen van het LOB-programma. De bijlagen – het LOB-werkboek, de opdrachten per fase en het digitale routeformulier – vormen samen het complete systeem. Het doel is om studenten te begeleiden naar bewuste keuzes, toekomstgericht denken en eigenaarschap over hun loopbaan.